

Monitor Sociaal Domein

April 2022

Inhoud

Inleiding.....	3
Wmo	4
1.1 Begroting	4
1.2 Financiën	4
1.2.1 Verplichtingen afgezet tegen de begroting in maanden (2022)	4
1.2.2 Kosten op productcategorie	5
1.3 Cliëntaantallen (In zorg, Instroom & Uitstroom).....	5
1.3.1 Overzichtstabel aantal indicaties in zorg	5
1.3.2 Aantal cliënten in zorg per maand.....	6
1.3.3 Instroom cliënten	6
1.3.4 Uitstroom cliënten.....	7
Jeugd	8
2.1 Begroting	8
2.2 Financiën	8
2.2.1 Verplichtingen afgezet tegen de begroting in maanden (2022)	8
2.2.2 Kosten per verwijzer	9
2.3 Cliëntenaantallen (In zorg, Instroom & Uitstroom).....	9
2.3.1 Cliëntverloop: Instroom, uitstroom & aantal cliënten in zorg.....	9
2.3.2 Aantal unieke cliënten in zorg	10
2.3.3 Instroom cliënten	10
2.3.4 Instroom cliënten per verwijzer	11
2.3.5 Uitstroom cliënten.....	11
Participatie	12
3.1 Begroting	12
3.2 Inkomen.....	12
3.2.1 Aantal inwoners in uitkeringen	12
3.2.2 Demografische kenmerken	13
3.2.3 Looptijd uitkeringen in maanden	13
3.3 Werk	13
3.3.1 Baanafspraak banen	13

Inleiding

Voor u ligt de eerste monitor Sociaal domein van 2022. In deze monitor geven wij u informatie over de ontwikkeling van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), Jeugdwet, de Participatiewet en de ontwikkeling van de Sociale basis.

De monitor wordt 2 keer per jaar gepresenteerd aan college en raad.

Algemene beeld en leeswijzer

De monitor richt zich op het weergeven van de stand van zaken van de eerst kwartaal van 2022.

Daarnaast is er vergelijking mogelijk met de Jaren 2020 en 2021.

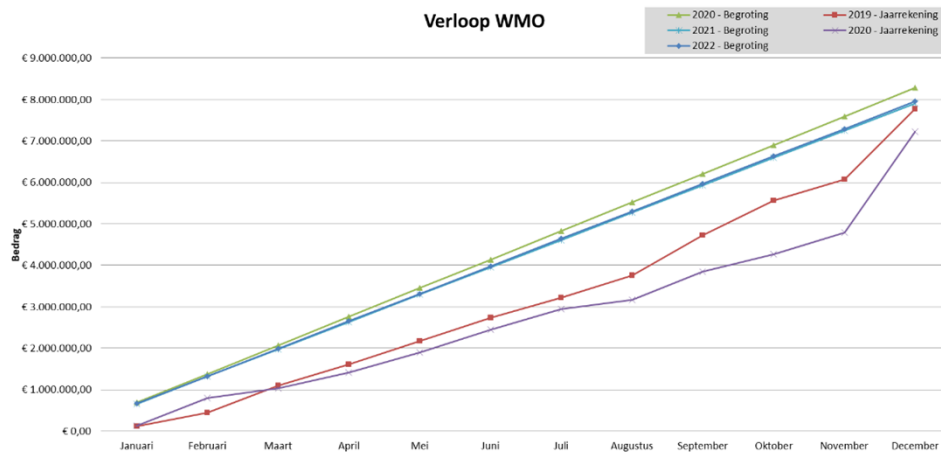
De monitor kent 4 hoofdstukken. Wmo, Jeugd, Participatie en Sociale Basis. Voor de hoofdstukken Wmo en Jeugd zijn op eenzelfde manier opgebouwd. In deze hoofdstukken wordt allereerst de financiën besproken en vervolgens de cliëntaantallen. het hoofdstuk Participatie staat de betrouwbare informatie die op dit moment uit het systeem gehaald kan worden. Voor de sociale basis is een kwalitatieve toelichting geschreven.

Om te kunnen voldoen aan de eisen die gelden omtrent AVG zijn in de overzichtstabellen die in de monitor zijn weergegeven de cliëntaantallen onder de 10 weergegeven als <10.

Wmo

1.1 Begroting

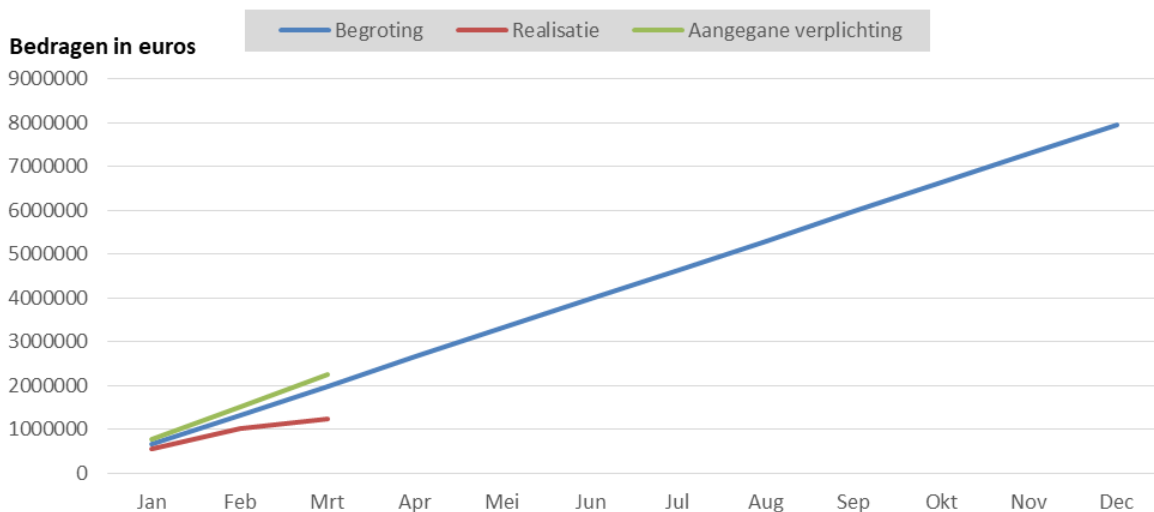
In deze grafiek zijn de begrotingen 2020 tot en met 2022 afgezet tegen de jaarrekeningen 2019 en 2020.

1.2 Financiën

1.2.1 Verplichtingen afgezet tegen de begroting in maanden (2022)

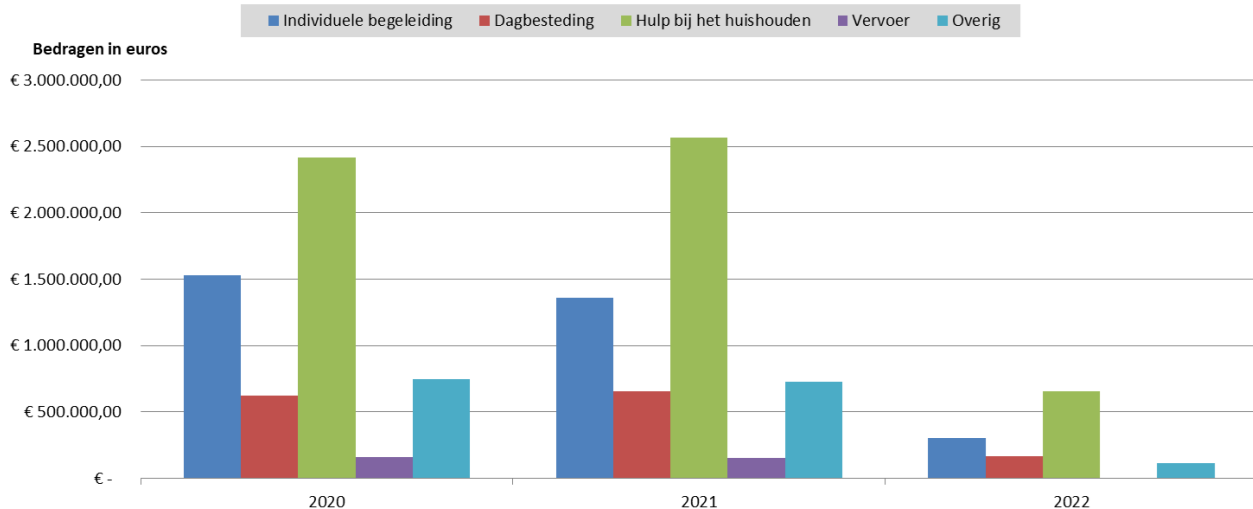
In de onderstaande grafiek worden de realisatie 2022 (rode lijn) en de aangegane verplichtingen 2022 (blauwe lijn) afgezet tegen de begroting 2022 (groene lijn)¹. Er is sprake van een vertraging van de realisatie in het lopende jaar. Zorgaanbieders hebben na afloop van het kalenderjaar ruimte om achteraf te factureren. Medio maart van het nieuwe kalenderjaar zijn de cijfers over het voorgaande jaar meer compleet. Wat verder opvalt is dat de aangegane verplichtingen hoger zijn dan de begroting. Hieraan kunnen nog geen conclusies worden verbonden, omdat de aangegane verplichtingen zijn gebaseerd op een volledige uitnutting van de zorg. In de realiteit is dit meestal niet het geval, vanwege vakanties, feestdagen en ziekte.

¹ In de berekening van de realisatie en de verplichtingen zijn de voorlopige voorschotten en de apparaatskosten omgerekend naar een vast bedrag per maand.

1.2.2 Kosten op productcategorie

In deze grafiek zijn de gemaakte kosten uitgesplitst per categorie voor de jaren 2020 tot en met maart 2022. Er is sprake van een vertraging van de cijfers in het lopende jaar. Zorgaanbieders hebben na afloop van het kalenderjaar ruimte om achteraf te factureren. Medio maart van het nieuwe kalenderjaar zijn de cijfers over het voorgaande jaar meer compleet.

1.3 Cliëntaantallen (In zorg, Instroom & Uitstroom)

1.3.1 Overzichtstabel aantal indicaties in zorg

Peildatum: 1 april 2022

In deze tabel is het aantal indicaties weergegeven per productcategorie voor de maanden maart en november. Iemand kan maatwerkarrangementen van meerdere typen hebben, deze persoon telt dan bij elke categorie mee. Sinds begin 2021 is de Wet langdurige zorg (Wlz) verder opengesteld, waardoor een uitstroom van cliënten met een Wmo-indicatie naar de Wlz heeft plaatsgevonden. Dit is met name zichtbaar bij individuele begeleiding basis en plus.

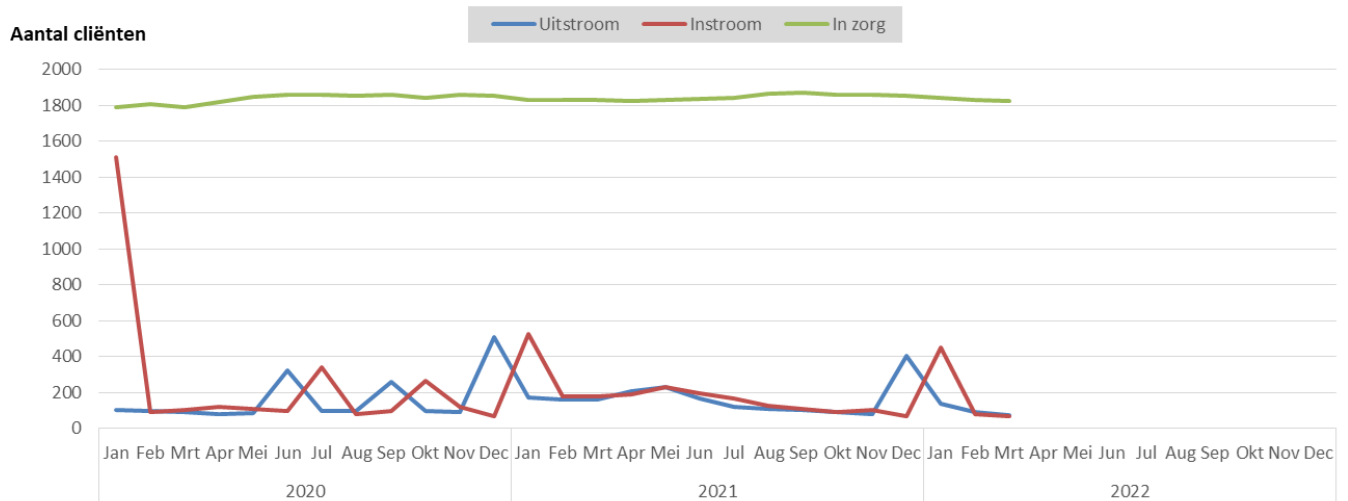
Het betreft niet alle Wmo-producten die hier zijn weergegeven. Bijvoorbeeld beschermd wonen, maatschappelijke opvang, hulpmiddelen en woningaanpassingen zijn hierin niet meegenomen.

	2019		2020		2021		2022	
Aantal cliënten	Mrt	Nov	Mrt	Nov	Mrt	Nov	Mrt	Nov
Huishoudelijke hulp*	618	697	630	733	744	752	743	
IB Basis	239	252	254	255	234	221	216	
IB Plus			55	59	44	45	39	
Kortdurend verblijf			<10	<10	<10	<10	<10	
Activerende groepsbegeleiding			<10	12	<10	<10	<10	
Arbeidsmatige groepsbegeleiding			<10	<10	<10	<10	<10	
Dagbesteding			82	97	97	95	93	
Dagbesteding plus			12	13	13	15	13	
Vervoer	396	407	586	548	539	535	526	

*In maart 2020 lijkt er voor de huishoudelijke hulp en dagbesteding een daling van cliëntaantallen te zijn. Dit is een vertekend beeld. Vanwege COVID-19 is in die periode de ondersteuning bij veel cliënten tijdelijk stopgezet.

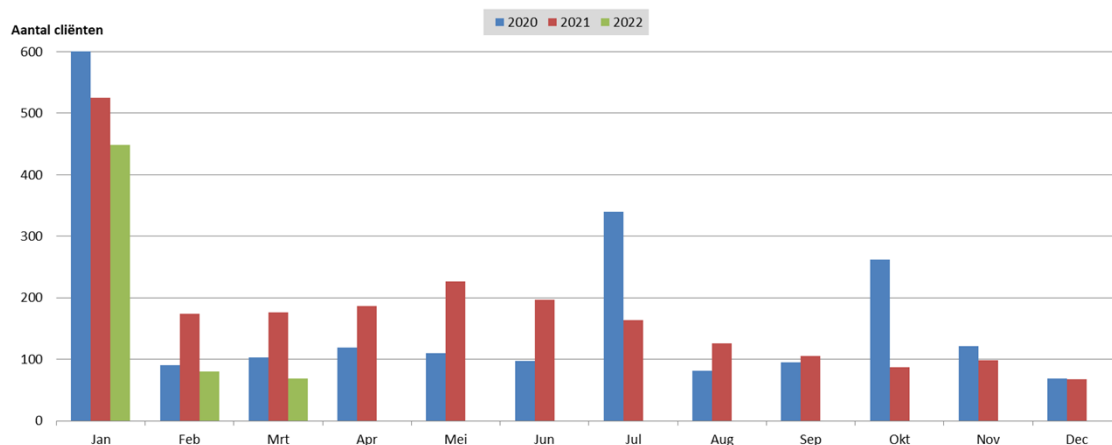
1.3.2 Aantal cliënten in zorg per maand

In deze grafiek is het aantal unieke cliënten in de zorg uit de jaren 2020 tot en met 2022 per maand te zien. Hierin is sinds 2021 een lichte daling van inwoners in zorg zichtbaar. Oorzaken hiervan zijn de openstelling van de Wlz en door Corona hebben minder inwoners ondersteuning aangevraagd.

1.3.3 Instroom cliënten

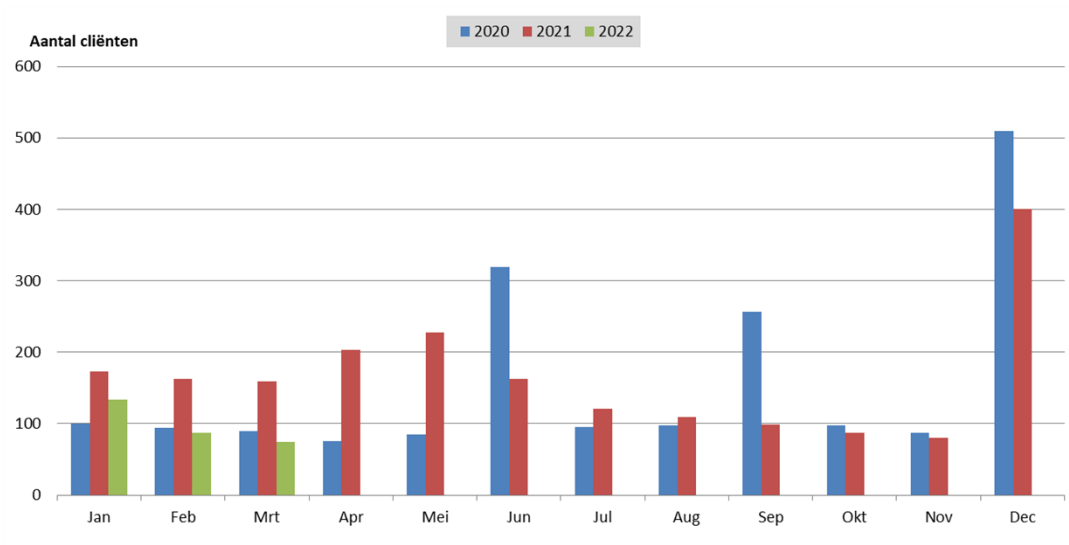
Deze grafiek laat de instroom van het aantal unieke cliënten zien per maand. Hierbij kan augustus nog gedeeltelijk afwijken van het daadwerkelijke aantal, aangezien de monitor halverwege augustus is uitgedraaid. De hoge instroomcijfers in 2021 zijn vertekend doordat de herindicaties huishoudelijke hulp ook meetellen als instroom van nieuwe cliënten².

² De hoge instroomcijfers in januari 2020 hebben te maken met beleidswijzigingen die geleid hebben tot andere producten, dit geeft een vertekend beeld. In 2021 is er sprake van herindicaties binnen de huishoudelijke hulp, waardoor de instroom voor dit product een vertekend beeld geeft, dit zijn niet enkel nieuwe cliënten.

1.3.4 Uitstroom cliënten

Deze grafiek laat de uitstroom van het aantal cliënten zien per maand³.

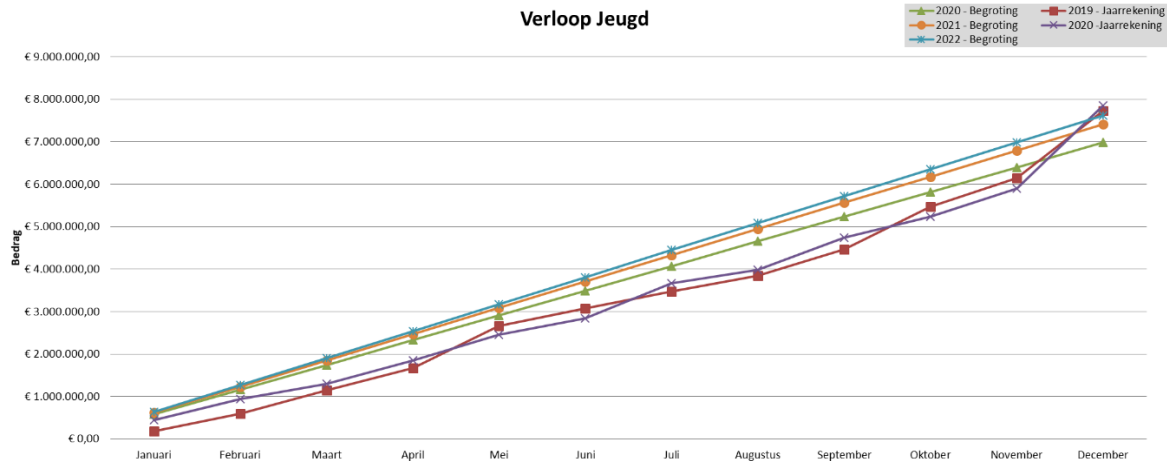
³ De hoge aantallen die te zien zijn in december 2020 komen door de herindicaties die in de Wmo zijn doorgevoerd. Dit houdt in dat het enkel een administratieve handeling is en niet de daadwerkelijke uitstroom van cliënten.

Jeugd

Bij de grafieken duiden we de cijfers van het eerste kwartaal. De ervaring leert dat de ontwikkeling van de lasten voor jeugdhulp een grillig verloop kent en zich ondanks het inzicht dat in de monitor wordt gegeven het zich lastig laat voorspellen in het jaar.

2.1 Begroting

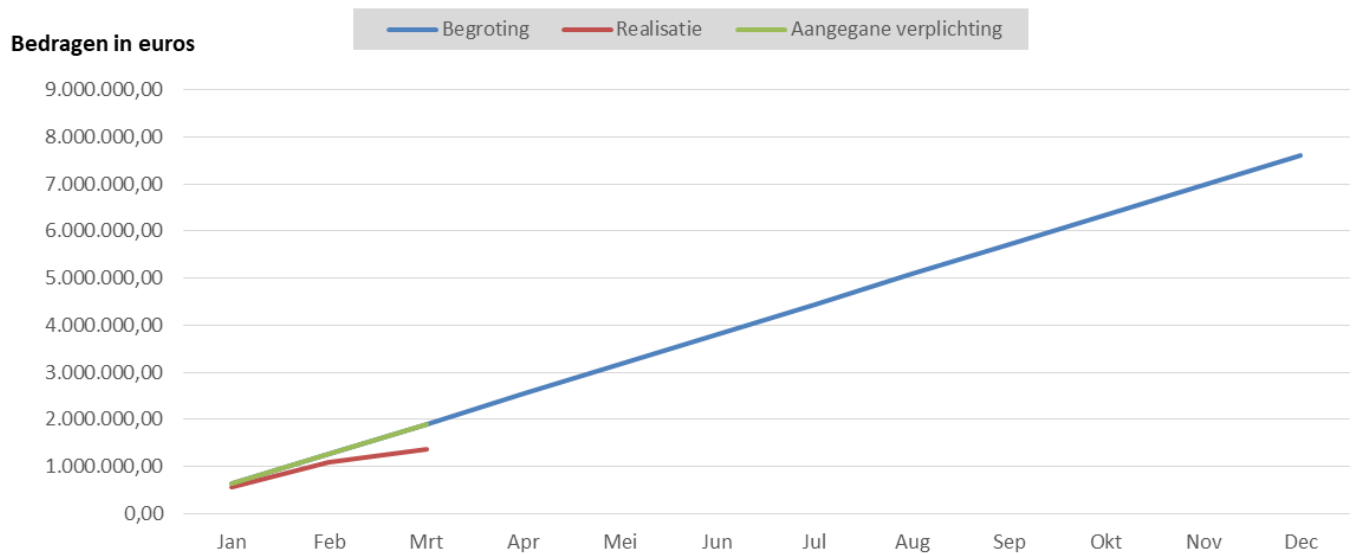
In deze grafiek zijn de begrotingen 2020 tot en met 2022 afgezet tegen de jaarrekeningen 2019 en 2020.

2.2 Financiën

2.2.1 Verplichtingen afgezet tegen de begroting in maanden (2022)

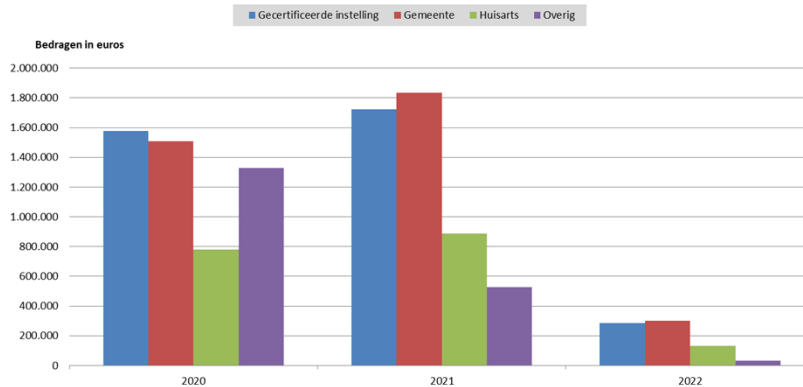
In de onderstaande grafiek worden de realisatie (rode lijn) en de aangegane verplichtingen (groene lijn)⁴ afgezet tegen de begroting (blauwe lijn). Op dit moment is de realisatie in maart nog ver onder de lijn van de begroting. Alleen uit voorgaande jaren blijkt dat er aan het einde van het jaar een toename plaatsvindt in de zorgkosten.

⁴ In de berekening van de realisatie en de verplichtingen zijn de voorlopige voorschotten en de apparaatskosten omgerekend naar een vast bedrag per maand.

2.2.2 Kosten per verwijzer

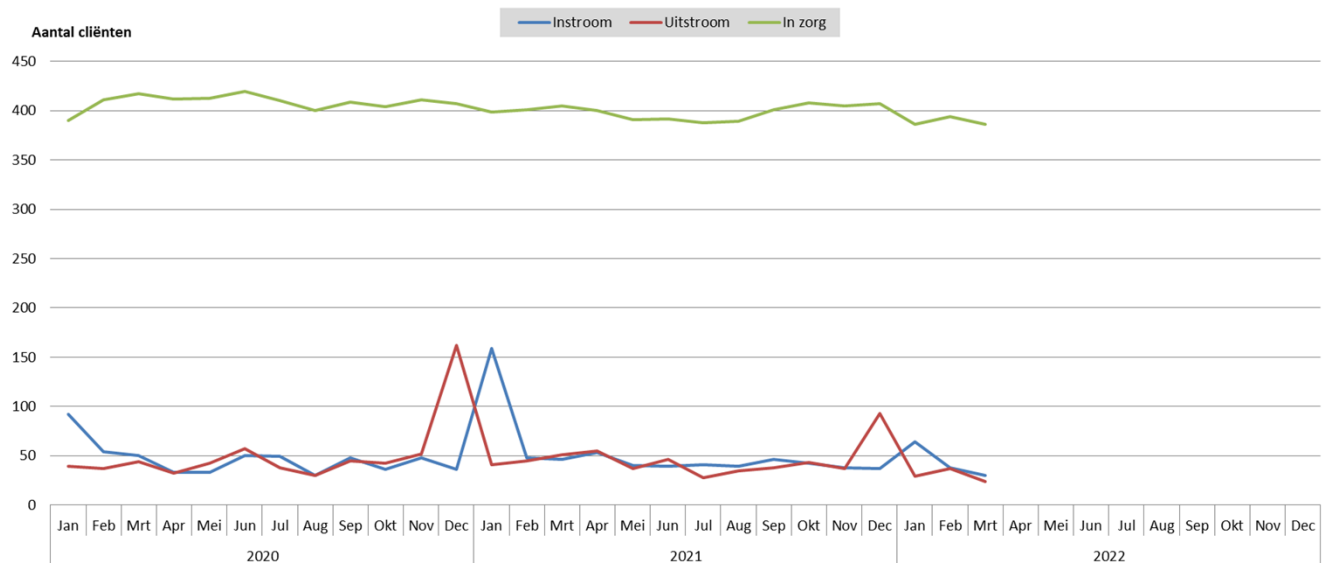
Deze grafiek geeft de kosten per verwijzer weer voor de jaren 2020 tot en met het eerste kwartaal 2022⁵. Het beeld in deze grafiek laat zien dat, behalve bij de verwijzer 'Overig', de kosten bij alle verwijzers hoger zijn geworden. Omdat de jaarrekening over 2021 nog niet is vastgesteld, is dit beeld nog niet nader te duiden.

2.3 Cliëntenaantallen (In zorg, Instroom & Uitstroom)

2.3.1 Cliëntverloop: Instroom, uitstroom & aantal cliënten in zorg

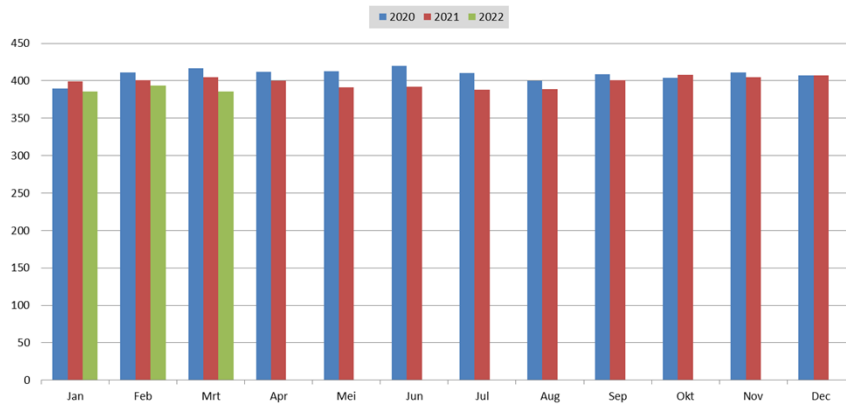
In de onderstaande grafiek zijn de instroom (*blauwe lijn*) en de uitstroom (*rode lijn*) afgezet tegen het aantal unieke cliënten dat in die maand in zorg zit (*groene lijn*). We zien dat pieken in uitstroom en instroom respectievelijk aan het eind en aan het begin van het jaar zitten. Dit heeft administratieve redenen. Het totaal aantal cliënten is de afgelopen jaren redelijk stabiel gebleven maar we zien dit wel langzaam afnemen.

⁵ In deze grafiek zijn de voorlopige voorschotten en apparaatskosten niet meegenomen zoals bij de grafieken 2.1 en 2.2.1. Het is hierdoor niet mogelijk om de kosten per verwijzer te vergelijken met de gehele begroting.

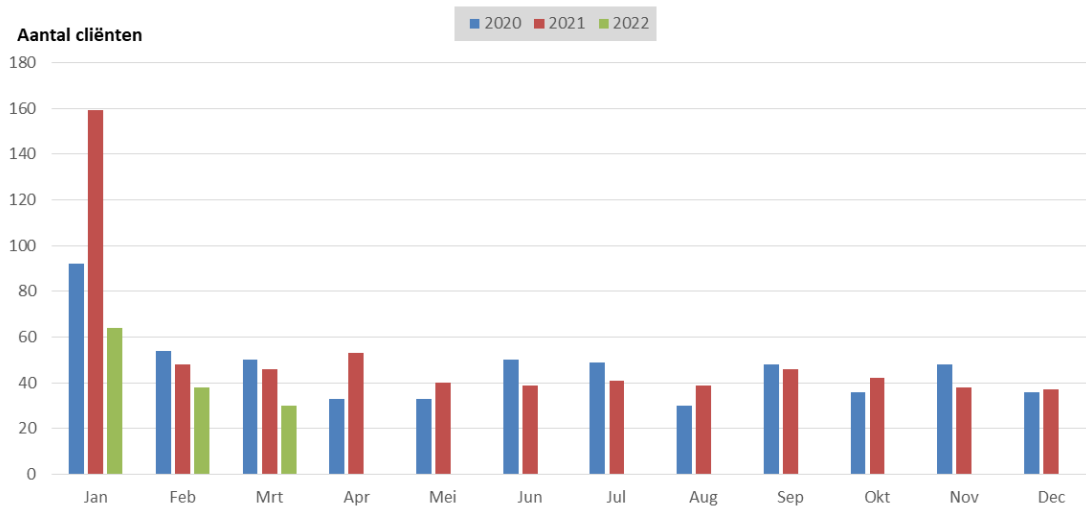
2.3.2 Aantal unieke cliënten in zorg

In deze grafiek is het aantal unieke cliënten in de zorg uit de jaren 2020 tot en met het eerste kwartaal 2022 per maand weergegeven. De afname van het aantal cliënten in zorg ten opzichte van vorige jaren is ook in deze figuur te zien.

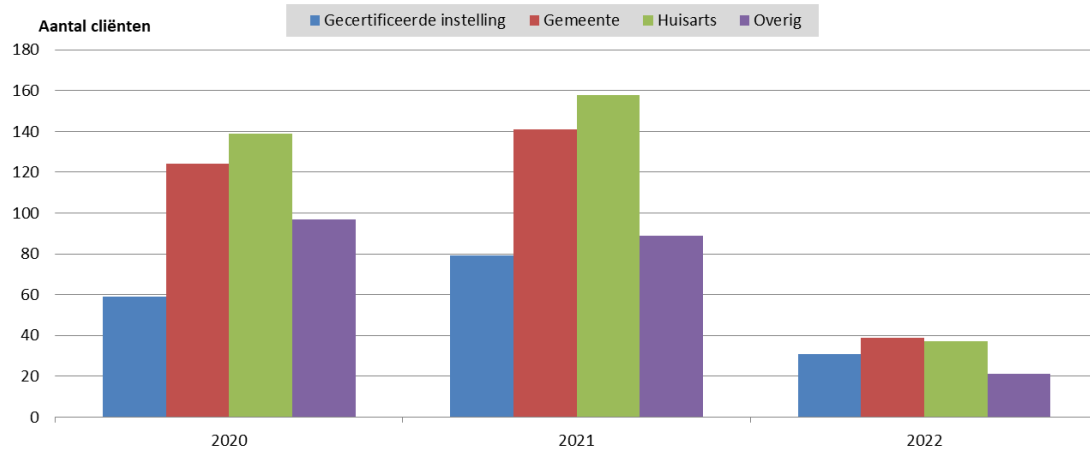
2.3.3 Instroom cliënten

In deze grafiek wordt de instroom van het aantal cliënten weergegeven per maand voor de jaren 2020 tot en met het eerste kwartaal 2022. We zien elk jaar een piek in de instroom in januari, zoals ook in figuur 2.3.1. te zien. De piek in januari 2022 is wel minder hoog dan de jaren er voor.

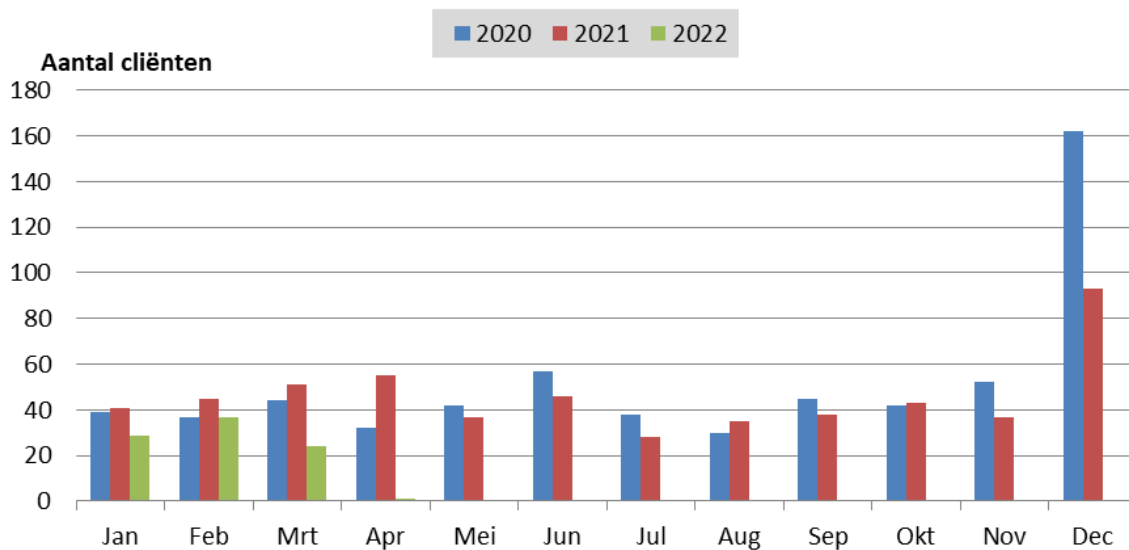
2.3.4 Instroom cliënten per verwijzer

In deze grafiek wordt de instroom van het aantal cliënten per verwijzer weergegeven voor de jaren 2020 tot en met het eerste kwartaal 2022.

2.3.5 Uitstroom cliënten

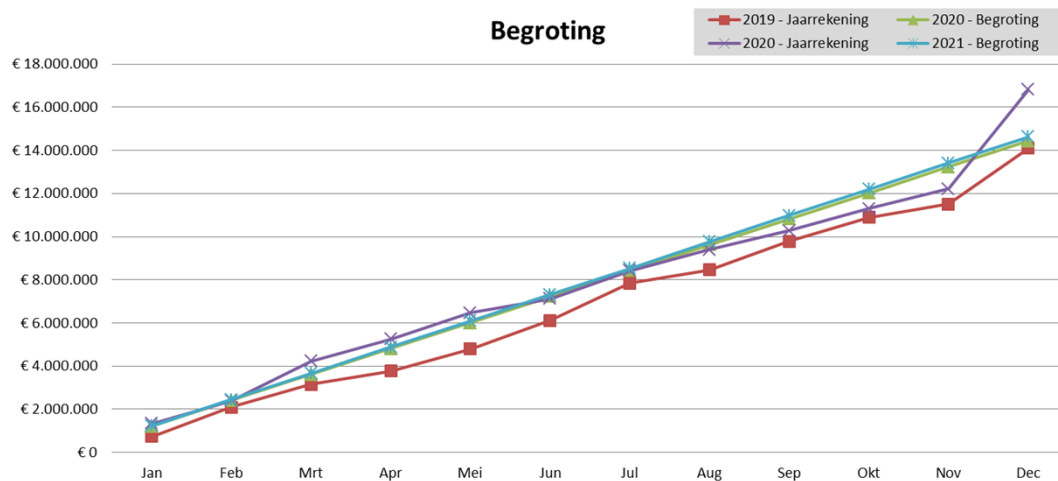
In deze grafiek wordt de uitstroom van het aantal cliënten weergegeven per maand voor de jaren 2020 tot en met het eerste kwartaal 2022.

Participatie

3.1 Begroting

In deze grafiek zijn de begrotingen 2021 en 2022 afgezet tegen de jaarrekeningen 2019 en 2020. De piek aan het einde van de grafiek is te verklaren doordat er in december nog boekingen worden gedaan om het jaar af te sluiten. Inclusief het afwickelen van de uitkeringen van de P-wet. Een administratieve kwestie dus. De inkomsten en uitgaven voor participatie zijn nagenoeg in evenwicht.

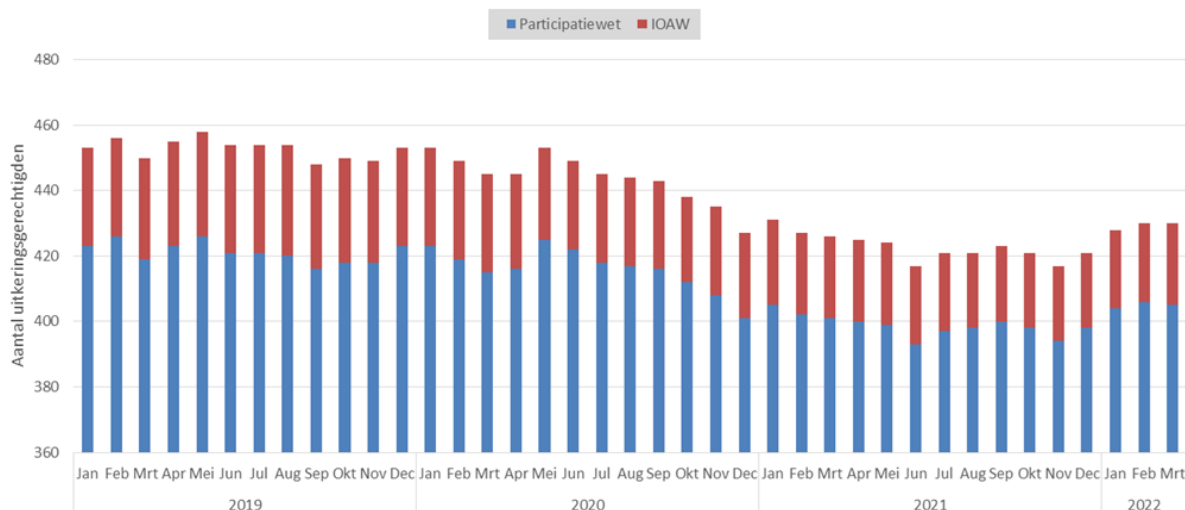

3.2 Inkomen

3.2.1 Aantal inwoners in uitkeringen

In deze grafiek is het aantal lopende uitkeringen per maand weergegeven voor de jaren 2019 tot en met het eerste kwartaal 2022.

De daling die vanaf 2019 is ingezet is in 2021 gestabiliseerd. In 2022 zien we dat het aantal inwoners met bijstand weer op het niveau van begin 2021 ligt. Inwoners met arbeidsmogelijkheden hebben door de kansen op de arbeidsmarkt in 2021 een baan gevonden en zijn uit de uitkering gestroomd. Een toestroom in de bijstand door corona is uitgebleven. De arbeidsmarkt herstelde zich in 2021, door het economische herstel vonden ook meer mensen uit de bijstand een baan. Voor een grote groep is het lastig om deze stap te zetten. Dit geldt vooral voor inwoners die al langere tijd een uitkering ontvangen. Het aantal inwoners met een IOAW-uitkering blijft stabiel.

3.2.2 Demografische kenmerken

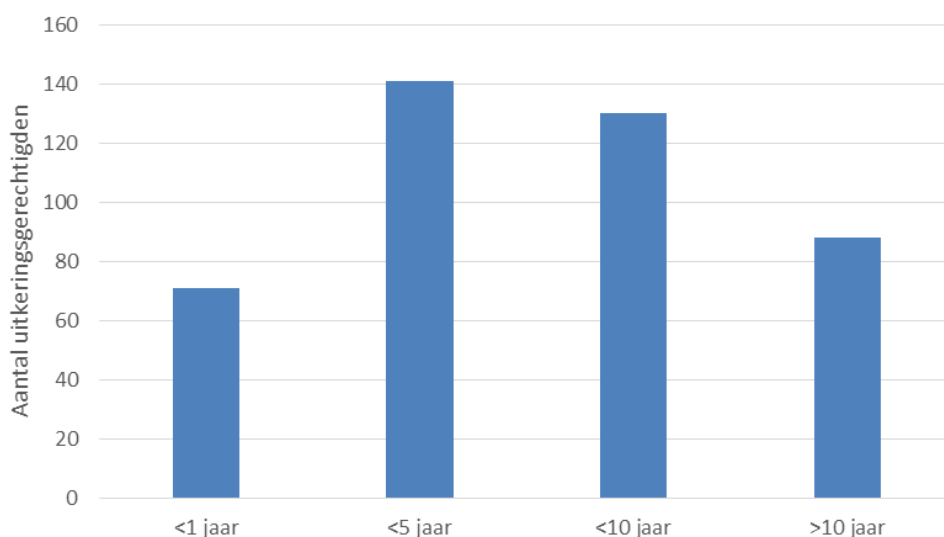
In deze tabel staan de onderverdeling van geslacht en de gemiddelde leeftijd van de inwoners die een uitkering ontvangen (IOAW en PW).

	Man	Vrouw	Gem Leeftijd
IOAW	10	15	61
Participatiewet	174	230	42
Totaal	184	245	46

3.2.3 Looptijd uitkeringen in maanden

Peildatum: 1 april 2022

In deze grafiek is de looptijd van de actuele uitkeringen weergegeven.

3.3 Werk

3.3.1 Baanafspraak banen

Peildatum: 1 april 2022

De data uit deze tabel is afkomstig vanuit een overzicht vanuit Sonar⁶. De totale hoeveelheid baanafspraak banen in de gemeente worden uitgesplitst onder of de indicering valt onder de gemeente of het UWV. Daarnaast wordt er weergegeven of diegene wel of niet is ingedeeld in een klantprofiel.

	Gemeente			UWV			Totaal
	KP JA	KP NEE	Totaal Gemeente	KP JA	KP NEE	Totaal UWV	
Aantal BAB	68	57	125	158	32	190	315

⁶ Applicatie van het UWV voor het registreren van de baanafspraak banen.

Sociale basis

Vrijwilligers

In de eerste twee maanden van dit jaar hebben wij nog te maken gehad met de beperkingen van de Coronamaatregelen. Organisaties en verenigingen waren terughoudend in het werken met vrijwilligers en/of waren niet in staat om nieuwe vrijwilligers in te zetten. Vanaf maart is langzaam de inzet van vrijwilligers weer toegenomen. Het gewenste niveau is nog niet bereikt. Dit zal een aantal maanden in beslag nemen.

In maart heeft het Vrijwilligerspunt een wervingscampagne opgezet voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen in de Steense. In twee weken hebben 60 vrijwilligers zich gemeld. Alle vrijwilligers hebben een intake gesprek gehad en sommigen daarvan zijn inmiddels ingezet. Daarbij wordt ook gekeken naar vrijwilligerswerk buiten de inzet op De Steense.

	Aantal
Aantal bemiddelde vrijwilligers via de gemeente inzet	16
Aantal nog wachtende vrijwilligers/kaartenbakvrijwilligers	39 ⁷
Aantal bezoekers website vrijwilligerspunt Weststellingwerf	1280
Vragen/Praktische hulpvragen bij vrijwilligerspunt	12

Mantelzorg

Het aantal ondersteuningsvragen over mantelzorg aan vlechtwerkers is door de hoeveelheid vragen en de diverse kanalen vanuit waar de vragen ons bereiken lastig te monitoren. Vragen lopen uiteen van ondersteuningsvragen van mantelzorgers, netwerkpartners en vlechtwerkers tot praktische vragen over bijvoorbeeld de diensten van Pluz.

Alle vrijwilligers voor mantelzorgondersteuning zijn het eerste kwartaal ingezet. De mantelzorgnieuwsbrief is begin april verstuurd met een uitnodiging voor een workshop. Deze nieuwsbrief is goed ontvangen.

Meest relevante netwerkoeverleggen voor mantelzorg zijn:

- Driehoekoverleg huisarts thuiszorg
- Overleg case managers dementie
- Coördinatoren vrijwilligers van verzorgingshuizen

	Aantal
Aantal geregistreerde mantelzorgers	169
Aantal uitschrijvingen door overlijden	<10
Aantal jonge mantelzorgers	12
Aantal ondersteuningsvragen mantelzorg aan vlechtwerkers	Zie toelichting

⁷ Betreft geregistreerde inwoners waarvan een deel actief zijn en een deel passief zijn

Jeugd en jongerenwerk

De jongerenwerkers van de gemeente hebben voortdurend contact met de jongeren in de gemeente. In de eerste maanden van het jaar beperkte dit contact zich voornamelijk tot digitaal contact in verband met de lockdown. Al die tijd zijn jongeren waar extra aandacht voor nodig was, goed in beeld geweest. Samenwerking met verenigingen en jongeren organisaties blijft belangrijk. Het jongerenwerk draagt bij aan het uitvoeren van de transformatie. Transformatie kost tijd omdat o.a. patronen moeten worden doorbroken en de mogelijkheden van het voorliggend veld moeten worden gezien en ervaren. Dit lukt steeds vaker en steeds beter. Zo is de samenwerking met Eduzon, waarbij kwetsbare jongeren die moeite hebben met het aangaan en onderhouden van sociale contacten maar wel behoefte hier aan hebben, voor 2022 verlengd.

	Aantal
Aantal meldingen overlast waarbij jeugd en jongerenwerk betrokken is	9
Aantal jongeren/aantal groepen op straat ⁸	10-12
Aantal jongeren laten participeren in hun eigen leefomgeving ⁹	300

Samenlevingsopbouw

De corona maatregelen hebben het werk van de opbouwwerkers ook in het eerste kwartaal van 2022 bemoeilijkt. Veel activiteiten hebben op een laag pitje gestaan en outreachend werk was lastig. Vanaf maart zijn de geplande acties vanuit het opbouwwerk weer op gang gekomen, waaronder de Buurtbakkies waarmee 80 inwoners hebben deel genomen en vervolgacties zijn gepland. Ook inwoners komen weer met initiatieven om hun buurt of wijk tot een prettige woonomgeving te maken. In maart is het opbouwwerk betrokken geweest bij de opvang van de vluchtelingen uit Oekraïne bij De Steense. Deze inzet was voornamelijk gericht op het opzetten en structureren van de opvanglocatie, het verbinden met de samenleving van Weststellingwerf en buurtbewoners en het faciliteren en coördineren van diverse werkzaamheden. Dit heeft veel capaciteit van het opbouwwerk gevraagd.

In februari is er een sociale kaart beschikbaar gekomen die gebruikt kan worden bij het informeren en verwijzen van inwoners naar voorliggende voorzieningen. Er wordt gekeken op welke manier deze kaart ook voor samenwerkingspartners en inwoners toegankelijk kan worden gemaakt.

	Aantal
Aantal ontwikkelingen/initiatieven voorliggend veld	4
Aantal ondersteunde inwoners initiatieven (vraagafhankelijk)	5
Aantal ondersteunde verenigingsinitiatieven (vraagafhankelijk)	9

⁸ Een groep bestaat uit 5-20 personen. De leeftijdscategorie van de deelnemers van de groepen ligt tussen de 5-28 jaar.

⁹ Voorbeelden: Naschools aanbod VO scholen, Keuzevak Terra, Meidenwerk Noordwolde & Wolvega, Hanggroep bank, Samenwerking activeringscoaches- jobcoaches- preventiespecialist schulden- jongerenwerk: jongeren 18-27 jaar, Groep 7/8 Vensterschool in To-B, Inzet BAAS dorpsschool, Jeugdnetwerk, Talentplek Noordwolde, La Forsa, Ambulant jongerenwerk

Ouderen

Om het ouderenwerk vorm te geven vanuit de samenleving wordt er een ouderentafel opgezet waar formele en informele organisaties samen voorkomende vragen en behoeften van ouderen verkennen en indien nodig eigenaarschap nemen. Opbouwwerk en ouderenwerk faciliteren deze ouderentafel.

We bereiken ouderen steeds beter door hen, nu het weer kan, op te zoeken in hun leefomgeving. Deze gesprekken worden ingebracht bij de ouderentafel.

Daarnaast worden voorliggende voorzieningen zoals stoelgym en de dorpskamers uitgebreid en doorontwikkeld. Naar aanleiding van de evaluatie van de digitale huiskamer is besloten om met dit initiatief te stoppen. Met Powerful Ageing houden we onze oudere inwoners langer fysiek zelfredzaam en krachtig. Met een netwerkcoach wordt het netwerk van ouderen uitgebreid waardoor ze minder een beroep op professionele ondersteuning hoeven te doen.